

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 125199

гр. София, 10.10.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 41 СЪСТАВ, в закрито заседание на десети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МАРИЯ ЕМ. МАЛОСЕЛСКА

като разглежда докладваното от МАРИЯ ЕМ. МАЛОСЕЛСКА Частно гражданско дело № 20231110147198 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 417 ГПК.

Образувано е по заявление на [*****], с което се иска издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ - извлечение от счетоводните книги на банката, поради неизпълнение на задълженията на длъжника В. Г. Г. и на поръчителя В. О. М. по договор за кредит № [*****]. Заявителят се позова на настъпила за вземанията по договора за кредит предсрочна изискуемост, като твърди, че изявлението на банката е било връчено на длъжника на 29.07.2022 г., а на поръчителя на 30.03.2022 г., като със същото им е бил предоставен седемдневен срок за доброволно изпълнение, след изтичането на който банката ще счита всички свои вземания по договора за кредит за предсрочно изискуеми без да е необходимо изпращането на следващо уведомление. Същевременно заявителят твърди, че предсрочната изискуемост на вземанията е настъпила, считано от 16.08.2023 г., тъй като длъжникът е извършвал частични погасявания след връчването на поканите и е поел ангажимент да погаси дълга си, който не е изпълнил.

За да разпорежи издаване на заповед за изпълнение, съдът следва да установи настъпила изискуемост на вземанията, вкл. при условията на чл. 418, ал. 3 ГПК. Когато се твърди изискуемостта да е предсрочно настъпила и да касае вземане по банков кредит, то съобразно задължителното разрешение, дадено в т. 18 от ТР 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, настъпването ѝ следва да бъде доказано чрез документ, удостоверяващ получаване от длъжника на изявление на банката за обявяване на предсрочната изискуемост. Такъв е представен по делото и от съдържанието на отправените изявления на банката до длъжника и до поръчителя е видно, че им е предоставен срок, в който доброволно да бъдат погасени всички просрочени задължения по договора. Изрично в поканите се реферира към правото на банката да обяви вземанията за предсрочно изискуеми. Ето защо и съдът приема, че предсрочната изискуемост е била надлежно обявена на длъжника и поръчителя още през 2022 г., а не както се твърди в подаденото заявление, считано от 16.08.2023 г. Да се възприеме пояснението на заявителя, че длъжниците частично са погасили просрочените

задължения, с оглед което и действието на настъпване на предсрочната изискуемост е отложено във времето до един неясен момент, съдът приема, че би означавало на банката да се признае право без нарочно уведомление и не при условията, уговорени в договора, произволно да определя момента на настъпване на предсрочната изискуемост, независимо от отправено вече изявление, че това право се упражнява.

Следва да се подчертае, че с мотивите на Тълкувателно решение № 3/27.03.2019 г. по тълк.д. №3/2017 г. ОСГТК, ВКС, подробно е изяснена правната характеристика на правото вземанията по договор за кредит да се обявят за предсрочно изискуеми. Съгласно същите предсрочната изискуемост на вземането по договор за заем за потребление или за кредит, уредена в нормите на чл.71 ЗЗД и чл.432 ТЗ, представлява преобразуващо право на кредитора за изменение на договора и, за разлика от общия принцип по чл.20а, ал.2 ЗЗД, настъпва с волеизявление само на едната от страните. Волеизявлението следва да достигне до насрещната страна, но не се нуждае от приемане и **същото поражда действие, ако са били налице обективните предпоставки за предсрочната изискуемост, уговорени в договора или предвидени в закона.** Договорът се изменя в частта за срока за изпълнение на задължението за връщане на предоставената парична сума, като се преобразува от срочен в безсрочен. При настъпване на предсрочна изискуемост отпада занапред действието на погасителния план, ако страните са уговорили заемът/кредитът да се връща на вноски. Уговорената в договора лихва е възнаграждение за предоставянето и ползването на паричната сума за срока на договора. Предсрочната изискуемост има гаранционно – обезпечителна функция съгласно чл.71 ЗЗД, независимо че съдържа и елемент на санкция. Изменението на договора поради неизправност на заемополучателя има за последица загуба на преимуществото на срока при погасяване на задължението (чл.70, ал.1 ЗЗД) за длъжника. Упражненият избор от кредитора да иска изпълнението преди първоначално определения срок поради съществуващия за него риск преустановява добросъвестното ползване на паричната сума от длъжника, поради което уговореното възнаграждение за ползване за последващ период - след настъпване на предсрочната изискуемост, не се дължи.

С волеизявлението за обявяване на предсрочна изискуемост кредиторът иска изпълнение веднага на основното задължение по договора - за връщане на заетата парична сума и поставя длъжника в забава, поради което по правилото на чл.79, ал.1 ЗЗД искането за изпълнение може да се кумулира с искане за обезщетение за забавата. Със същото Тълкувателно решение ВКС дава отговор, че размерът на вземането при предсрочна изискуемост по договор за заем/кредит следва да се определи **в размер само на непогасения остатък от предоставената по договора парична сума (главницата) и законната лихва от датата на настъпване на предсрочната изискуемост до датата на плащането.**

Като съобрази даденото задължително тълкуване, съдът приема, че искането за издаване на заповед следва да се отхвърли в частите относно претенциите на заявителя за договорна лихва за периода 05.08.2023 г. - 15.08.2023 г. в размер на 56,88 лева, както и за наказателна лихва, дължима на основание договора за периода 07.07.2023 г. - 15.08.2023 г. в размер на

81,06 лева, доколкото тези претенции на заявителя са основани на договора и сочената дата на настъпване на предсрочната изискуемост 16.08.2023 г. Заповед следва да се издаде за непогасената част от главницата и за лихвата за забава за периода 16.08.2023 г. - 22.08.2023 г. в размер на сумата 16,96 лева. Разноските следва да се редуцират съобразно уважената и отхвърлената част от заявлението, като претенцията на заявителя се отхвърли за сумата над 133,32 лева до сумата 136,08 лева за държавна такса и за сумата над 97,97 лева до сумата от 100 лева - юрисконсултско възнаграждение, определено от съда по реда на чл. 78, ал. 8 ГПК.

Така мотивиран, съдът

РАЗПОРЕДИ:

ОТХВЪРЛЯ заявление, вх. № 237075/23.08.2023г., подадено от [*****], ЕИК [*****], срещу В. Г. Г. и В. О. М., в частта, в която се иска издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК въз основа на извлечение от счетоводните книги на банката за договорна лихва за периода 05.08.2023 г. - 15.08.2023 г. в размер на сумата 56,88 лева, както и за наказателна лихва, дължима на основание Раздел II, т. 10 от договор за банков кредит № [*****]. за периода 07.07.2023 г. - 15.08.2023 г. в размер на сумата 81,06 лева, както и в частта за разноските за сумата над 133,32 лева до сумата 136,08 лева за държавна такса и за сумата над 97,97 лева до сумата от 100 лева - юрисконсултско възнаграждение, определено от съда по реда на чл. 78, ал. 8 ГПК.

Разпореждането може да бъде обжалвано с частна жалба пред Софийски градски съд в едноседмичен срок от връчване на препис на заявителя.

Съдия при Софийски районен съд: _____